

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЕКОЛОГІЇ

Силабус дисципліни
“Менеджмент екологічних проєктів”

1. Профіль дисципліни

<i>Кафедра екології...</i>	Ступінь вищої освіти – Перший (бакалаврський) Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 101 Екологія Освітньо-професійна програма Екологія Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120 Рік підготовки <i>четвертий</i> , семестр – <i>восьмий</i> Компонент освітньої програми: <i>варіативна</i> Цикл підготовки: <i>вибіркова</i> Мова викладання: українська
----------------------------	---

2. Інформація про викладача

Викладач	Борисюк Борис Васильович
Профайл викладача (-ів)	http://znau.edu.ua/fakulteti/ekologichni-j-fakultet/m-about-ze/m-sklad-ze/borisyuk-boris-vasilovich
Контактна інформація	096-982-48-15, E-mail bborisuk1@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	Онлайн консультація через Zoom, Viber щочетверга з 13.00 до 17.00

3. Анотація до дисципліни

Навчальна дисципліна «Менеджмент екологічних проєктів» передбачена як вибіркова дисципліна для підготовки бакалавра галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності 101 Екологія, за освітньо-професійною програмою -«Екологія».

В сучасних умовах розробляється та реалізується широкий спектр різноманітних проєктів і програм спрямованих на подолання наслідків техногенного впливу на довкілля, які найчастіше є результатом діяльності суб'єктів господарювання та реалізацією інших бізнес-проєктів чи програм.

Для підвищення результативності цих проєктів важливим є екологічно-відповідальне управління екологічними проєктами і програмами на основі керування станом навколишнього природного середовища під час розробки та впровадження проєктів за умов постійного протиріччя між фінансовим результатом проєкту та його деструктивним впливом на довкілля.

4. Мета та цілі дисципліни

Мета навчальної дисципліни набуття теоретичних знань та практичних навиків студентами у галузі управління проєктами, застосування методології управління проєктами, впровадження територіального управління екологічними проєктами і організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля, оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації і суперечливих вимог.

Цілі курсу та компетентності, на формування яких націлена дисципліна
 Загальні:

- ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (предметні)

СК 06. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.

СК 09. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.

СК 13. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

5. Організація навчання

5.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	24	6
Практичні / лабораторні	24	6
Самостійна робота	72	108

5.2. Формат дисципліни

Формат проведення дисципліни: *очний, змішаний* (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через систему Moodle), *дистанційний*. Для заочної форми навчання можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.

5.3. Тематичний план початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1. Основні концепції, теоретичні та практичні аспекти екологічного проектування				
<i>Змістовний модуль 1. Теоретичні основи, інструменти та методи менеджменту екологічних проектів</i>				
1	T1.	Основні поняття проектного менеджменту.	2	1
2	T2.	Моделі, методи та критерії оцінки екологічних проектів та програм.	2	1
3	T3.	Система управління екологічними проектами.	2	
4.	T4.	Організаційні структури управління проектами. Організація офісу проекту		
5.	T5.	Відповідність проекту стратегії організації. Техніко-економічне обґрунтування проекту		
6.	T6.	Експертиза проекту. Правова регламентація процедури укладання договорів щодо реалізації проектів		
<i>Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти управління екологічними проектами</i>				
7	T7.	Обґрунтування доцільності проекту та оцінка його ефективності.	2	

8	T8.	Ризики екологічних проєктів	2	2
9	T9.	Управління якістю екологічного проєкту.	2	
10	T10.	Життєвий цикл екологічного проєкту.	2	
11.	T11.	Розробка програм охорони навколишнього середовища та її компонентів.	2	
12	T12.	Грантова діяльність у сфері екології. Міжнародна діяльність у сфері екології, фінансування екологічних проєктів.		
Разом за модуль 1:			24	6
МОДУЛЬ 2. Огляд інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.				
Індивідуальні завдання			88	110

Теми практичних занять

№ п/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. <i>Теоретичні основи, інструменти та методи екологічного проєктування</i>				
1.	T2.	Підготовка та оформлення екологічних проєктів	2	2
2.	T2.	Методи аналізу виконання проєкту.	2	
3.	T3.	Визначення змісту проєкту.	2	
4.	T3.	Планування змісту проєкту.		
5.	T5.	Розробка бюджету проєкту.		
6.	T6.	Вирішення конфліктів і подолання криз.		
Змістовий модуль 2. <i>Прикладні аспекти управління екологічними проєктами</i>				
7.	T7.	Розробка та презентація проєктів технологій рекультивації порушених земель	2	2
8.	T7.	Розробка та презентація проєктів з впровадження сучасних методів очищення промислових і комунальних стоків у містах	2	
9.	T8.	Розподіл ризиків у проєктних контрактах.	2	
10.	T9.	Управління закупівлями проєкту.	2	
11.	T11	Розробка Місцевого плану дій	2	2
12.	T11.	Розробка проєкту благоустрою територій громад		
Разом			24	6

Самостійна робота

№ п/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. <i>Теоретичні основи, інструменти та методи екологічного проєктування</i>				
1.	T1.	Ознайомлення з інформаційними ресурсами та web-порталами на яких розміщуються реальні екологічні проєкти: adm.dniprorada.gov.ua; quarrylifeaward.com.ua	2	4
2.	T2.	Програмне забезпечення процесу управління проєктами	2	4
3.	T10.	Врахування екологічних аспектів діяльності організації на кожному етапі життєвого циклу проєкту	2	4

4.	T2.	Формування інформаційного поля екологічного проекту, структура, логіка розробки та оформлення екологічного проекту.	2	4
5.	T3.	Маркетинг екологічного проекту.	2	4
6.	T4.	Управління комунікаціями екологічного проекту	2	4
7.	T4.	Управління командою екологічного проекту	2	4
8.	T4.	Психологічні аспекти проект-менеджменту	2	4
9.	T4.	Основні форми організаційної структури проекту.	2	4
10.	T5.	Види екологічних проектів.	2	4
11.	T5.	Типи екологічних проектів.	2	4
12.	T6.	Динамічні методи оцінювання екологічного проекту.	2	4
13.	T6..	Звітування і контроль за змінами у екологічному проекті.	2	4
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти управління екологічними проектами				
14.	T7.	Особливості реалізації екологічних проектів в сучасних умовах взаємодії суспільства і природи	2	4
15.	T9.	Групова генерація ідей та мети проектів із використанням методів Case-study та мозкового штурму	4	4
16.	T9.	Системний підхід у дослідженні управління екологічними проектами	4	4
17.	T9.	Заходи для нейтралізації або мінімізації негативних наслідків можливих ризиків	4	4
18.	T9	Особливості управління проектами в Україні та світі	4	5
19.	T10.	Стандарти і міжнародні рекомендації в системі управління екологічними проектами.	4	5
20.	T10.	Методологія Green Project Management; стандарти ISO 10006, ISO 14000, ISO 19011.	4	5
21.	T10.	Реалізація екологічно-відповідального управління	4	5
22.	T11.	Реалізація проекту ресурсоенергозберігаючих технологій у виробничій та соціальній сферах	4	5
23.	T11.	Розробка та презентація проектів з використанням новітніх відновлювальних джерел енергії	4	5
24.	T11.	Розробка схем санітарної очистки міста.	4	5
25.	T12.	Інвестиційний екологічний проект.	4	5
Разом			72	108

5.4. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання дисципліни	Участь у роботі впродовж семестру/залік – 60/40
Вага кожної активності здобувача вищої освіти	Лекції 0,5 - бала, Практична робота – 1 бал, Модульна контрольна робота 10, Індивідуальні завдання -15 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	40
Критерії оцінювання	залік за 100-бальною шкалою оцінювання

Примітка: Контроль знань та вмінь здобувача вищої освіти здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, тобто він формується з рейтингу виконання початкової роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, та рейтингу підсумкового контролю – 40 балів.

6. Результати навчання

Отримані знання з дисципліни «Менеджмент екологічних проектів» студенти можуть застосувати у засвоєнні дисциплін: *екологічна безпека, екологічне проектування, стратегія сталого розвитку, моніторинг довкілля.*

ПР01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

ПР04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.

ПР23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.

ПР27. Вміти приймати організаційні, природоохоронні та інші рішення, які забезпечують екологічно безпечне функціонування природних та штучних екосистем.

Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами

Компетентності	Програмні результати навчання			
	ПР01	ПР04	ПР23	ПР27
ЗК01	+		+	
ЗК02			+	+
ЗК11		+		+
СК06	+	+		
СК09			+	+
СК13	+		+	+

7. Пререквізити

Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів із *загальної екології, агроекології, нормування антропогенної загрози, моніторингу довкілля, екологічного права, техноекології тощо*

8. Політики дисципліни

Студенту рекомендовано бути активним в освоєнні теоретичних основ та отриманні практичних навиків на аудиторних заняттях, творчо підходити до виконання індивідуальних завдань науково-дослідної роботи, мати відповідний зовнішній вигляд. Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Критеріями оцінювання знань за *поточний контроль* є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та практичних заняттях, що включає здатність здобувача вищої освіти засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, активність роботи на практичних заняттях, рівень знань за результатами опитування, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань. Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів. Гарантується забезпечення інклюзивності освітньої діяльності в умовах рівного доступу до здобуття вищої освіти особами з особливими потребами.

9. Технічне та програмне забезпечення (за потреби)

Передбачено використання дистанційної платформи Moodle, виконання тестових завдань у Google Forms.

10. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

1. Кожушко Л.Ф., Кропивко С.М. Управління проектами: навчальний посібник МОН України, НУВГП. Київ: Кондор, 2016. 388 с. ISBN 978-966-2781-80-9.
2. Кузнецов Є.Д., Морозов В.В. Прийняття проектних рішень в управлінні проектами : навчальний посібник. К.: Університет «КРОК», 2011. 169 с.
3. Батенко Л.П., Загородніх О.А., Ліщинські В.В. Управління проектами: Навч. посібник КНЕУ, 2003. 231с.
4. Яновська Е.С., Кузовенко В.А., Дяченко Н.М. Основи управління екологічними проектами та аудиту: Навчальний посібник. К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2006. 178 с.
5. Лук'янихін В. О. Екологічний менеджмент у системі управління збалансованим розвитком. Суми: Університетська книга, 2002. 314 с.
6. Борисюк Б.В., Гуменюк В.Н. Хімічна меліорація кислих ґрунтів в підвищенні екологічної стійкості та продуктивності агроценозів. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування Збірник наукових праць*. Випуск 2(50), 2011, С 85 – 90
7. Борисюк Б.В., Швець В.В. Вплив структури травосумішок на агрохімічні показники рекультивованого ґрунту після добування ільменітових руд. *Вісник Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету*. № 1 (43), 2017. С. 74 – 78.
8. Борисюк Б.В., Вірковський А.А., Пилипчук Н.В. Екологічні ризики та управління водними ресурсами басейну Дніпра Житомирської області. *Водні екосистеми та збереження їх біорізноманіття: Збірник наукових праць*. Житомир, 2018. С. 37 - 41.
9. Борисюк Б.В., Швець В.В., Копій М.Л. Мікробіологічна активність в ризосфері травосумішей на рекультивованих землях. *Науковий вісник Національний лісотехнічний університет України*. Львів, Т. 30, № 3, 2020. С. 24 -28.
10. Борисюк Б.В., Андронов О.М. Технологічний аспект підготовки води на ВАТ «Малинська паперова фабрика-ВАЙТМАН». *Сучасні екологічні проблеми урбанізованих територій: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (19 листопада 2020 р.)* Житомир: ПНУ, 2020. С.9-11.

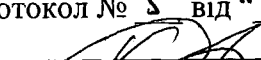
Викладач Б.В. Борисюк (Ініціали та прізвище)

Гарант освітньої програми Т.П. Федонюк (Ініціали та прізвище)

Декан факультету А.В. Вишневський (Ініціали та прізвище)

Силабус затверджений на засіданні кафедри
Протокол № 5 від "03" 10 2022р.

в. о.Завідувач кафедри А.О. Піциль (Ініціали та прізвище)

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією факультету. Протокол № 5 від "03" 10 2022р.
Голова НМК факультету О.Л. Кратюк (Ініціали та прізвище)